

Lovtidende A

2010

Udgivet den 25. juni 2010

22. juni 2010.

Nr. 689.

Bekendtgørelse om uddannelse til lokomotivfører

I medfør af § 1, stk. 2, og § 38 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 951 af 2. oktober 2009, som ændret ved lov nr. 140 af 9. februar 2010, fastsættes:

Kapitel 1

Uddannelsens formål og struktur

§ 1. Formålet med uddannelsen til lokomotivfører er, at eleven tilegner sig kompetencer, der sætter eleven i stand til at føre trækraftenheder inden for jernbanedrift på betryggende vis, når uddannelsen kombineres med praktikundervisning på den virksomhed, hvor eleven er ansat, eller virksomheder, der samarbejder med denne om praktikundervisningen. Eleven skal opfylde betingelserne for at få skolebevis, der udstedes af uddannelsesinstitutionen ved afslutning af uddannelsen, herunder bestå prøve med henblik på udstedelse af licens og b-certifikat i henhold til Trafikstyrelsens bekendtgørelse om certificering af lokomotivførere.

Stk. 2. Uddannelsen skal give den uddannede almene, personlige og teknisk faglige kompetencer, som gør det muligt for den uddannede selvstændigt at planlægge, tilrettelægge og udføre alle arbejdsprocesser, der normalt forekommer på området under hensyn til gældende standarder, love og regler og under iagttagelse af gældende miljø- og sikkerhedsbestemmelser og arbejdsmiljømæssige forhold.

§ 2. Uddannelsen til lokomotivfører er en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse på normalt 10 måneder. Uddannelsen består af 5 skoledele på i alt 16 uger, der inden for den samlede uddannelsestid veksler med praktikundervisning på elevens virksomhed eller anden virksomhed i samarbejde med denne.

Stk. 2. Uddannelsen tilrettelægges i overensstemmelse med en lokal undervisningsplan, jf. § 9, udarbejdet i samarbejde mellem udbydende institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som er godkendt hertil af Undervisningsministeriet.

Stk. 3. Uddannelsen afsluttes med et skolebevis, der udarbejdes af Undervisningsministeriet efter forhandling med Trafikstyrelsen.

Stk. 4. Undervisningsministeriet og Trafikstyrelsen udarbejder i samarbejde med det rådgivende udvalg på området, jf. § 4, stk. 1, nr. 6, en uddannelsesordning, som supplerer bekendtgørelsen med en uddybning af reglerne om uddannelsens formål, struktur og rammer for undervisningens indhold, herunder angivelse af fagenes mål og rammer samt vejledende

uddannelsestid og sammenhængen med praktikundervisningen og bedømmelse, samt overgangsordning for elever, der er under uddannelse ved uddannelsesordningens udstedelse. Fagene skal være begrundet i uddannelsens kompetencemål, jf. § 8. I beskrivelsen af fagene skal præstationsstandarder fremgå.

Kapitel 2

Rådgivning

§ 3. Arbejdsgivere og arbejdstagere på beskæftigelsesområdet for lokomotivførere kan nedsætte et udvalg til at rådgive Undervisningsministeriet om uddannelsen på området. Parterne udpeger medlemmer til udvalget og sammensætter udvalget med et ligeligt antal repræsentanter for arbejdsgivere og arbejdstagere. Udvalget kan efter behov og efter de faste medlemmers beslutning tiltrædes af sagkyndige eller andre interessenter.

Stk. 2. De deltagende organisationer sørger for den nødvendige sekretariatsbistand og afholder udgifterne ved udvalgets virksomhed.

§ 4. Det rådgivende lokomotivførerudvalg rådgiver Undervisningsministeriet om spørgsmål af betydning for udviklingen på området, om fastsættelse af nærmere regler og om spørgsmål i øvrigt af betydning for uddannelsen. Udvalget følger beskæftigelsesudviklingen og afgiver indstilling til undervisningsministeren om:

- 1) Udviklings- og fornyelsesbehov i uddannelsen.
- 2) Aktivitetsbehov.
- 3) Uddannelsens mål, rammer og indhold, varighed, struktur, adgang og tilrettelæggelse.
- 4) Lokal undervisningsplan, jf. § 9.
- 5) Afsluttende uddannelsesbeviser.
- 6) Uddannelsesordning på bekendtgørelsens område, herunder sammenhængen til praktikundervisningen i virksomhed(erne), jf. § 2, stk. 4.
- 7) Godkendelse af institutioner til at udbyde uddannelsen.
- 8) Bedømmelse, herunder bedømmelse der dokumenterer sammenhæng mellem tilegnet undervisning på institutionen og praktikundervisning på virksomhed(erne).
- 9) Kvalitetssikring af uddannelsen.
- 10) Lærerkvalifikation og krav til lærerpraktik, jf. § 15 og §16.

Stk. 2. Det rådgivende udvalg kan på eget initiativ drøfte spørgsmål i øvrigt af betydning for udvikling på området og udtale sig til ministeriet herom.

§ 5. Uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde lokomotivførerruddannelsen, kan nedsætte et lokalt uddannelsesudvalg på uddannelsens område. Arbejdsgivere og arbejdstagere skal være ligeligt repræsenteret.

Stk. 2. En repræsentant for skolens ledelse, en repræsentant for skolens lærere og en repræsentant for skolens elever tilførdnes udvalget.

Stk. 3. Skolen stiller sekretariatsbistand til rådighed for udvalget.

§ 6. Det lokale uddannelsesudvalg rådgiver uddannelsesinstitutionen i spørgsmål, der vedrører uddannelsesområdet, og virker for samarbejde mellem de institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen.

Kapitel 3

Adgang til uddannelsen

§ 7. Adgang til uddannelsen har personer, som er ansat i en jernbanevirksomhed eller hos en jernbaneinfrastrukturforvalter, der er godkendt af Trafikstyrelsen, og som opfylder de af Trafikstyrelsen fastsatte krav om gyldig helbredsgodkendelse, alder, straffeattest og erhvervspsykologisk test med henblik på at opnå lokomotivførerlicens:

Stk. 2. Adgang til uddannelsen har endvidere personer ansat i en virksomhed, som kan sandsynliggøre over for Trafikstyrelsen, at den vil kunne opnå de relevante tilladelser til at drive jernbanevirksomhed eller forvalte jernbaneinfrastruktur. Personerne skal opfylde de af Trafikstyrelsen fastsatte krav om gyldig helbredsgodkendelse, alder, straffeattest og erhvervspsykologisk test med henblik på at opnå lokomotivførerlicens.

Stk. 3. Virksomheden skal påse, at adgangskravene efter denne bekendtgørelse er overholdt.

Kapitel 4

Kompetencemål

§ 8. Kompetencemålene er, at eleven kan:

- 1) anvende viden og erfaring om service, kommunikation, egen sundhed og arbejdsmarkedsforhold i jobmæssige sammenhænge,
- 2) kan udføre rangerledelse i henhold til gældende regler,
- 3) bestå teoretisk prøve, der sammen med en praktisk prøve viser, at eleven opfylder kompetencerne i bilag 1 i Trafikstyrelsens bekendtgørelse om certificering af lokomotivførere med henblik på at udstede licens,
- 4) bestå teoretisk prøve i infrastrukturkendskab, der sammen med en praktisk prøve viser, at eleven opfylder kompetencerne i bilag 2 i Trafikstyrelsens bekendtgørelse om certificering af lokomotivførere med henblik på at udstede b-certifikat, og
- 5) bestå teoretiske prøve i litrakendskab, der sammen med en praktisk prøve viser, at eleven opfylder kompetencerne i bilag 3 i Trafikstyrelsens bekendtgørelse om certificering af lokomotivførere med henblik på at udstede b-certifikat.

Kapitel 5

Lokal undervisningsplan, personlig uddannelsesplan og bedømmelse

Lokal undervisningsplan

§ 9. Den lokale undervisningsplan, jf. § 2, stk. 2, og den løbende revision heraf skal godkendes af Undervisningsministeriet efter forhandling med Trafikstyrelsen og rådgivning fra det rådgivende udvalg for lokomotivførere, hvis dette er nedsat, jf. § 4, stk. 1, nr. 4.

Stk. 2. Den lokale undervisningsplan skal indeholde:

- 1) Nærmere beskrivelse af indholdet i de enkelte fag begrundet i kompetencemålene, jf. § 8.
- 2) Rækkefølge for fagenes gennemførelse og evt. mulighed for fravigelse.
- 3) Beskrivelse af vekslen mellem undervisning på institution og praktikundervisning i virksomhed.
- 4) Krav til undervisnings- og arbejdsformer herunder anvendelse af særlige hjælpemidler.
- 5) Krav til lærerkvalifikationer til uddannelsens enkelte dele, jf. § 15 og § 16.
- 6) Bestemmelser om tilrettelæggelse af prøver og tidspunkter for prøveafholdelse.
- 7) Bestemmelser om fravær.
- 8) Bestemmelser om sygeeksamen.
- 9) Bedømmelsesplan for løbende bedømmelse, jf. § 12.
- 10) Overgangsordninger ved ændring af den lokale undervisningsplan.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen skal på anmodning give de nødvendige oplysninger til Trafikstyrelsen til brug for et register over lærere ansat til undervisning på området.

Personlig uddannelsesplan

§ 10. Uddannelsesinstitutionen udarbejder sammen med eleven ved begyndelsen af uddannelsesforløbet en personlig uddannelsesplan for eleven. Uddannelsesplanen udarbejdes med inddragelse af arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentanter fra de berørte virksomheder, jf. § 1, stk. 1. De berørte virksomheder anviser de pågældende repræsentanter til institutionerne.

Stk. 2. Den personlige uddannelsesplan skal indeholde beskrivelse af fordeling af uddannelse på uddannelsesinstitutionen og ved praktikundervisningen.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen sender uddannelsesplanen til virksomhedens orientering herunder orientering om sammenhængen i tid og indhold mellem undervisning på institution og praktikundervisning i virksomheden. Virksomheden planlægger og følger op på undervisningen i de enkelte skoleperioder under elevens praktikundervisning.

Stk. 4. Uddannelsesinstitutionen kan i hvert enkelt tilfælde godkende, at elever med særlige uddannelses- eller beskæftigelsesmæssige forudsætninger skal fritages for dele af skoleundervisningen. Uddannelsen skal i alle tilfælde afsluttes med udstedelse af samlet skolebevis, jf. § 11, stk. 7.

Stk. 5. Fritagelse fra prøver kan ikke gives for hele uddannelsen eller for uddannelsens centrale dele i et sådant omfang, at uddannelsen ikke kan anses for gennemført.

*Bedømmelse og bevis***§ 11.** Bedømmelse sker således:

- 1) I anden skoleperiode afholdes en prøve, hvor eleven skal dokumentere, at de nødvendige teoretiske kompetencer for at opnå licens, jf. § 8, nr. 3, er opnået.
- 2) I fjerde og femte skoleperiode afholdes prøver, hvor eleven skal dokumentere, at de nødvendige teoretiske kompetencer for at opnå b-certifikat, jf. § 8, nr. 4 og 5, er opnået.
- 3) Praktiske prøver for licens og certifikat afholdes efter Trafikstyrelsens regler herom.

Stk. 2. Undervisningsministeriets bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser anvendes, med mindre andet er fastsat i Trafikstyrelsens krav til prøvernes form og indhold i bekendtgørelse om certificering af lokomotivførere.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen stiller opgaverne, der udarbejdes i samarbejde mellem de institutioner, der udbyder uddannelsen, og udpeger eksaminator og en censor. Censor vælges blandt de mulige fra Trafikstyrelsens register for censorer, og reglerne i Trafikstyrelsens bestemmelser om valg af 2 censorer, når kravet om uafhængighed ikke kan opfyldes, følges.

Stk. 4. Opgaverne ved prøverne stilles og vurderes på baggrund af de mål, der er opstillet for fagene. Alle prøver bedømmes bestået/ikke bestået.

Stk. 5. Skolen udsteder prøvebevis. Bevis for bestået teoretisk prøve udgør sammen med bevis for bestået praktisk prøve det uddannelsesmæssige grundlag for udstedelse af henholdsvis licens og b-certifikat efter Trafikstyrelsens regler. Prøvebeviset udarbejdes af skolerne i henhold til Undervisningsministeriets bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser.

Stk. 6. Består eleven ikke en prøve ved første forsøg, har eleven mulighed for en omprøve. Hvis omprøven ikke består, kan den pågældende ikke komme til yderligere prøve i dette stof.

Stk. 7. Når den skolemæssige del af uddannelsen er gennemført og prøverne bestået, udsteder skolen et samlet bevis for skoleundervisningen. Skolebeviset udstedes til eleven.

§ 12. Skolen foretager en løbende bedømmelse af elevens præstationer i henhold til uddannelsesordningen, jf. § 2, stk. 4, og bedømmelsesplanen, jf. § 9, stk. 2, nr. 9. Formålet med den løbende bedømmelse er at vejlede eleven.

Kapitel 6*Udbud*

§ 13. Udbuddet af uddannelsen, jf. § 2, stk. 2, fordeles geografisk og således, at eleverne årligt fordeles på de godkendte institutioner. Antal og fordeling af elever, der optages, fastsættes af Undervisningsministeriet på baggrund af indmeldt behov for uddannelse af lokomotivførere fra jernbanevirksomhederne. Antallet af og fordelingen af elever på institutionerne kan justeres af Undervisningsministeriet ved ændringer i behovet.

Stk. 2. En godkendt uddannelsesinstitution kan placere dele af uddannelsen hos private virksomheder og kursusudbydere. Placeringen sker på den godkendte udbyders vegne og under dennes tilsyn.

Kapitel 7*Kvalitetssikring og lærer kvalifikationer*

§ 14. De uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde lokomotivføreruddannelsen, skal følge op på, om uddannelsen lever op til de forventede kvalitetskrav og Trafikstyrelsens myndighedskrav til uddannelsen, herunder foretage løbende kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsen. Det rådgivende udvalg inddrages, hvis det er nedsat.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen skal have et kvalitetssystem til løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af uddannelsen og kan medtage området under kvalitetssystemet gældende for erhvervsuddannelserne.

Stk. 3. Skolens kvalitetssystem skal indeholde en procedure for løbende selvevaluering og kvalitetsudvikling. Skolens medarbejdere og elever samt det lokale uddannelsesudvalg skal inddrages i evalueringen.

Stk. 4. Institutionens procedure for løbende selvevaluering har til formål at medvirke til følgende:

- 1) Undervisningen lever op til de mål, der af fastsat i uddannelsesordningen.
- 2) Der sker en løbende udvikling af den lokale undervisningsplan.
- 3) De valgte undervisningsmetoder understøtter uddannelsens formål og undervisningens mål.
- 4) Skoleundervisningen og praktikundervisningen i virksomheder(erne) understøtter hinanden.
- 5) Der sker ajourføring af lærernes faglige og pædagogiske kvalifikationer.
- 6) De enkelte lærere og institutionen modtager information om elevernes vurdering af undervisningen og institutionens tilrettelæggelse af uddannelsen.
- 7) Der i udviklingen af undervisningen indgår:
 - a) vurdering af undervisningsmiljøet,
 - b) resultater af prøver,
 - c) resultater af eventuelle eksterne evalueringer,
 - d) indberetninger og lignende fra censorer og
 - e) opgørelser og vurderinger af gennemførelse og frafald.

Stk. 5. På baggrund af selvevalueringen udarbejder institutionen en opfølgingsplan, der fastsætter ændringsbehov, operationelle mål og tidsplan for opfølgningen.

§ 15. En lærer skal ved ansættelsen have faglig kompetence inden for området og relevant og aktuel erhvervs erfaring af mindst 5 års varighed, jf. endvidere § 16, stk. 1.

Stk. 2. Senest 6 år efter ansættelsen skal en lærer have afsluttet pædagogisk uddannelse, mindst svarende til niveauet i den pædagogiske uddannelse, der gennemføres efter de regler om pædagogisk uddannelse, der gælder for lærere, der skal undervise ved erhvervsuddannelserne.

Stk. 3. Institutionen kan fravige kravet om gennemførelse af pædagogisk uddannelse, jf. stk. 1, for lærere, der i en peri-

ode på maksimalt ét år virker som timelærere på mere end halv tid. Institutionen kan fravige kravet om gennemførelse af pædagogisk uddannelse, jf. stk. 1, for lærere, der fungerer som timelærere på halv tid og derunder. I begge disse tilfælde skal institutionen påse, at timelæreren får basal introduktion i lærerarbejdet.

Stk. 4. Institutionen har ansvaret for fastlæggelse af lærerens undervisningskompetence.

Stk. 5. Det påhviler læreren at vedligeholde og udvikle den faglige og pædagogiske viden, som er nødvendig for at bevare undervisningskompetencen, jf. endvidere § 16, stk. 2.

Stk. 6. Det påhviler institutionen i samråd med læreren at tilrettelægge dennes faglige og pædagogiske efter- og videreuddannelse med henblik på nødvendige fornyelser og tilpasning af dennes kvalifikationer.

§ 16. I fag, der omhandler jernbanesikkerhed, skal læreren ved ansættelsen have en uddannelse i jernbanesikkerhed på mindst samme niveau som en lokomotivfører og SR-instruktøruddannelse gennemført hos en jernbanevirksomhed eller en jernbaneinfrastrukturforvalter.

Stk. 2. Endvidere skal læreren i praktik hos en jernbanevirksomhed eller en jernbaneinfrastrukturforvalter i en periode svarende til mindst 45 dage årligt jævnt fordelt over året. Herunder skal læreren deltage i sikkerhedsseminar(er) hos en jernbanevirksomhed eller en jernbaneinfrastrukturforvalter i en periode svarende til mindst 4 dage årligt.

Stk. 3. Lærerkvalifikationskravene i stk. 1 og kravene til praktikophold i stk. 2, herunder deltagelse i sikkerhedssemi-

nar, er fastsat efter høring af Trafikstyrelsen og det rådgivende lokomotivførerudvalg. Lærerkvalifikationskravene i stk. 1 og praktikophold i stk. 2 beskrives nærmere i uddannelsesordningen.

Stk. 4. Uddannelsen i stk. 1 og praktikopholdet i stk. 2 afholdes i øvrigt efter Trafikstyrelsen bestemmelser.

Kapitel 8

Klage

§ 17. Klage over en uddannelsesinstitutions afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse, indgives til uddannelsesinstitutionen. Hvis en klage ikke tages til følge, og klageren fastholder klagen, videresender uddannelsesinstitutionen klagen vedlagt en udtalelse fra uddannelsesinstitutionen til Undervisningsministeriet, hvis klagen indeholder retlige spørgsmål til ministeriets afgørelse.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 18. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2010.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 191 af 18. marts 2005 om uddannelse til fører af trækraftenheder inden for jernbanedrift (lokomotivfører) ophæves.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionerne fastsætter i den lokale undervisningsplan eventuelle overgangsordninger for elever, der er begyndt på uddannelsen efter de hidtil gældende regler.

Undervisningsministeriet, den 22. juni 2010

P.M.V.

SØREN HANSEN
AFDELINGSCHEF

/ Martin Bülow